

L'ESCOLA DE NATURA DEL CORREDOR

Escrit per:

Joan Manel Riera

Llicenciat en Biologia

Escola de Natura del Corredor

enc@panges.org

Mary Burke, Purple Flyer

«Saps aquella sensació que tens quan sents que algun lloc amaga quelcom, algun misteri? Em va recordar a quan era més menuda i els pares em duïen d'excursió, quan tot et sembla tan gran i inacabable, quan les coses no saps ben bé com han arribat fins on estan però que et sembla d'allò més fascinant tenir-les allà al davant... és aquella sensació que et fa retornar al misteri del perquè de les coses, com a biòleg i com a persona.

Hi havíem arribat la nit anterior (entre classes i d'altres assumptes no havíem pogut marxar abans) i vam entrar quan ja era fosc... encara recordo el caos de l'arribada (intentar trobar el camí d'entrada al parc sense passar per damunt de les obres semblava ser -i així ho vam comprovar- el més difícil; ja no servia allò de la distància mínima entre dos punts, calia fer una volta enorme per poder passar a l'altre costat de la via). La il·lusió del moment, malgrat tot, va fer que no suposés cap problema, fent de la foscor una aliada més a la complicitat de la nit, fins que, per fi, vam trobar el parc i, amb aquest, un indret on descansar per poder acudir a la cita l'endemà.

Aquell lloc tenia màgia, es nota a cada moment, des de l'instant més ínfim... És en aquests moments de receptivitat quan et preguntes mil i una coses sobre la vida, els animals i les plantes, però molts cops no acabes de saber-ne les respostes... Però, en alguna ocasió, apareix algú que t'obre una petita porta, un caminet que un podrà seguir tan lluny com un mateix es proposi. Aquell dia vam anar a veure a algú que va obrint petites portes sense que se sàpiga, portes que ni tan sols els més menuts sabran que han estat obertes fins que realment s'hi parin a pensar... Bonica manera de transmetre coneixements, i d'assimilar-los; fer-ne de tot plegat un joc fa que tot sembli més fàcil, potser n'hauríem d'aprendre.

En Manel ens va donar una bona lliçó de com obrir portes, mentre el seu gos ens anava fent carantoines. L'escrit que segueix, és la història de l'escola de natura del parc del Corredor, de com unes quantes persones, un bon dia, van decidir ajuntar-se per intentar explicar alguns dels perquès d'allò que ens envolta. Encara hi ha molt de camí per aprendre.»

Vam crear el nostre centre l'any 1984. Fa 18 anys. Els fundadors en teníem 24. Erem un equipet molt ben avingut de 3 biòlegs, una mestra i una enquadernadora.

Després de voltar molt per boscos i camins del Maresme i del Vallès oriental; després d'escollar i aprendre molt de moltes persones de la terra; després de fer moltes activitats per apropar a la natura joves i grans, mestres i alumnes; després de tot això i

sense deixar de fer-ho, vam decidir muntar un centre estable; un equip estable en un edifici estable. A Ca l'Arenes: una casa de pagès molt vella i bonica del municipi de Dosrius, a la carena principal de la muntanya del Corredor.

Una part de la nostra feina la fem en aquesta casa: són estades de diversos dies de grups escolars als que convidem a investigar els secrets del bosc. Venen sobre tot a la

primavera i a la tardor. A l'hivern es veu que fa fred i no surten gaire. A l'estiu fan vacances.

El nostre centre compleix la llei de Cases de Colònies, tot i que no som ben bé una casa de colònies. Ens considerem un centre educatiu rigorós i especialitzat. Les instal·lacions i el dia a dia –l'aigua que bevem, els residus, etc.– són inspeccionats periodicament pels responsables de la Generalitat.

En el programa d'estades «Viure el Bosc» de l'Escola de Natura del Corredor hi participen escoles del Maresme i del Vallès, majoritàriament, amb unes poques que venen de Barcelona i d'altres comarques. Els nivells que més venen a «viure el bosc» són els cicles mitjà i inicial de Primària. També vé força gent de batxillerats. De la E.S.O. no venen gaire, perquè no hi caben i perquè volen anar més lluny a fer estades. A les sortides d'un dia «Tast de Bosc» sí que treballem amb molts grups de secundària obligatòria.

A més de les estades a Ca l'Arenes i les sortides per tot el Maresme i el Vallès, amb una munió de temes diferents, som el servei educatiu de la planta de la brossa de Mataró. També fem sortides obertes a tothom per a fer conèixer el medi natural dels pobles i creem materials didàctics encarregats per institucions i entitats. Ens dediquem a ensenyar ensenyants i a inventar coses –activitats i materials– que ajudin a la gent a viure bé a casa seva sense fer-la malbé. Sovint treballem plegats amb altres equips de Catalunya i d'altres països, o viatgem una mica –massa poc, però– per explicar-ho lluny d'aquí.

Ara som un equip d'onze persones que treballem en coses ben diverses; totes elles, però, adreçades a fer comprendre, valorar i estimar la pròpia terra a tothom a qui tenim el plaer de conèixer.

L'Escola de Natura del Corredor (ENC) és membre fundador del Consell de Centres de la Societat Catalana d'Educació Ambiental (SCEA). Són aproximadament 10.000 els alumnes

que participen cada any en les activitats docents directes. D'altra banda treballem en la creació de programes d'educació ambiental per a entitats diverses i administracions locals i nacionals, en la execució de programes de formació per a institucions, en la participació cooperativa en programes internacionals d'educació ambiental com «Rivermed». Aquest és un programa coparticipat per quatre centres del Piemonte, la Provença i Catalunya, actiu des de fa quatre anys, que ajuda a resoldre els riscos de les inundacions mitjançant accions formatives.

La docència en activitats complementàries a l'ensenyament formal conforma una part important de la tasca educativa de l'ENC.

Els programes educatius del centre van adreçats a tots els nivells de l'ensenyament i abasten diferents àmbits ambientals: ecologia, geologia, astronomia, botànica, faunística, antropologia, urbanisme, gestió ambiental, usos del bosc, conflictes ambientals a la comarca són els principals àmbits de treball.

ENC també dona suport formatiu a professors i alumnes en accions directes a les escoles, instituts i Centres de Recursos Pedagògics (CRP). La formació continuada del professorat és una de les nostres línies de treball principal. Actualment l'equip treballa en el programa «Escoles Verdes», per al govern de la Generalitat i en cooperació amb tres equips d'educació ambiental de Reus, Viladrau i Sant Hilari Sacalm.

Fruit d'aquest esperit cooperatiu, l'Escola de Natura del Corredor dirigeix el programa de formació del professorat (i de qui vulgui!) «Forma't relaxadament», en col·laboració amb els CRP i els Moviments de Mestres del Vallès Oriental i del Maresme. 28 edicions d'aquesta activitat han permès al educadors d'aquests territoris conèixer-los a fons i practicar metodologies pedagògiques molt actives.

L'ENC gestiona també equipaments de titularitat pública –el Centre

d'Educació Ambiental de Gallecs i el Centre d'Informació del Parc Natural del Montnegre i el Corredor a Arenys de Munt - i realitza activitats als albergs públics del Maresme.

Tot i aquest munt de feina, però, constatem que la docència ambiental –com probablement tota l'educació, però encara menys– no gaudeix del suficient prestigi social. La percepció interdisciplinària i globalitzadora que de l'educació ambiental tenim, ens fa dirigir els nostres esforços per diferents viaransys de mestratge i de gestió. Compatibilitzar ambdós és el nostre compromís. És el nostre repte. I també el risc que asumim: per aquí i per allà contemplem la proliferació d'entitats que es lucren de la seva dedicació a la gestió ambiental i de la plusvàlua dels docents que malviuen a la trinxera.

L'Escola de Natura del Corredor ha complert 18 anys i manté el seu esperit de treball a favor del territori i de la seva gent. És el nostre objectiu principal la formació en les persones d'uns valors ambientals que facilitin viure bé ara i en el futur, aquí i allà.

